

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2013. gada 24. oktobrī*

Muitas savienība un kopējais muitas tarifs — Preferenciālais režīms Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstu grupas izstrādājumu importam — Kotonu nolīguma V pielikuma 1. protokola 16. un 32. pants — Nigērijas izcelsmes sintētisko šķiedru ieviešana Eiropas Savienībā — Pārkāpumi eksportētājvalsts kompetento iestāžu izdotajā preču pārvadājumu sertifikātā EUR.1 — Komisijai paziņotajam zīmoga paraugam neatbilstošs zīmogs — Ar atpakaļejošu spēku izsniegti sertifikāti un sertifikātu aizstājēji — Kopienas Muitas kodekss — 220. un 236. pants — Iespēja retroaktīvi piemērot preferenciālu muitas tarifu, kurš vairs nav spēkā atmaksas pieprasījuma iesniegšanas dienā — Nosacījumi

Lieta C-175/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Finanzgericht München* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 16. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 13. aprīlī, tiesvedībā

Sandler AG

pret

Hauptzollamt Regensburg.

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: desmitās palātas priekšsēdētājs, kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, E. Juhāss [*E. Juhász*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*] un K. Vajda [*C. Vajda*] (referents),

ģenerālvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 10. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Sandler AG* vārdā – *H.-M. Wolfgang, Steuerberater*, kā arī *N. Harksen* un *R. Hannemann-Kacik, Rechtsanwältinnen*,
- *Hauptzollamt Regensburg* vārdā – *M. Brandl* un *C. Stephan*, pārstāves,
- Grieķijas Republikas vārdā – *F. Dedousi*, pārstāve,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Eiropas Komisijas vārdā – *L. Keppenne* un *B.-R. Killmann*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū (OV L 317, 3. lpp.) un kas Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK (OV 2003, L 65, 27. lpp.) (turpmāk tekstā – “Kotonū nolīgums”), V pielikuma 1. protokola 16. un 32. pantu, Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 2006. gada 20. novembra Regulu (EK) Nr. 1791/2006 (OV L 363, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Muitas kodekss”), 220. un 236. pantu, kā arī Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 (OV L 253, 1. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas 2007. gada 28. februāra Regulu (EK) Nr. 214/2007 (OV L 62, 6. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 2454/93”), 889. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Sandler AG* (turpmāk tekstā – “*Sandler*”) un *Hauptzollamt Regensburg* (Rēgensburgas Galveno muitas pārvaldi (Vācija); turpmāk tekstā – “*HZA*”) par diviem paziņojumiem par ievadmuītas nodokli, kurus *HZA* bija izdevusi pēc preču pēcmuitošanas pārbaudes, kura bija veikta tāpēc, ka uz Nigērijas kompetento iestāžu izdotajiem preču pārvadājumu sertifikātiem EUR.1 (turpmāk tekstā – “EUR.1 sertifikāti”) esošie zīmogi neatbilda zīmogiem, par kuriem Nigērijas iestādes bija paziņojušas Eiropas Komisijai.

Atbilstošās tiesību normas

Kotonū nolīgums

- 3 Ar Kotonū nolīgumu Eiropas Savienība bija vienpusēji piešķirusi preferenciālu tarifa režīmu Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas (ĀKK) (turpmāk tekstā – “ĀKK valstis”) izcelsmes precēm. Šajā nolūkā tai līdz 2007. gada 31. decembrim bija ļauta atkāpe no vislielākās labvēlības režīma klauzulas, kas paredzēta 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (*GATT*) 1. panta 1. punktā, kura ir ietverta 1.A pielikumā Līgumam par Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) izveidošanu, kas parakstīts 1994. gada 15. aprīlī Marakešā un apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu par daudzpusējo sarunu Urugvajes kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 1. lpp.). Šis režīms no 2008. gada 1. janvāra vairs nav piemērojams.
- 4 Kotonū nolīguma 36. panta 3. punktā bija paredzēts, ka tirdzniecības preferences, kuras ir vienpusējas un kuras piemēro saskaņā ar Ceturto ĀKK un Kopienas konvenciju, sagatavošanas posmā uztur visām ĀKK valstīm saskaņā ar šā nolīguma V pielikumā definētajiem nosacījumiem. Līdz ar to dažas preces, ieskaitot ĀKK valstu izcelsmes tekstilpreces, bija atļauts importēt Savienībā, piemērojot atbrīvojumu no muitas nodokļiem un līdzvērtīgas ietekmes nodokļiem. Minētā nolīguma 37. panta 1. punktā ir precizēts, ka sagatavošanas posms beidzas, vēlākais, 2007. gada 31. decembrī.

- 5 Šā paša nolīguma V pielikumā ir paredzēti sagatavošanas posmā piemērojamā tirdzniecības režīma nosacījumi. Ņemot vērā minētā pielikuma 1. protokola par jēdziena “noteiktas izcelsmes izstrādājumi” definīciju un administratīvās sadarbības metodēm (turpmāk tekstā – “1. protokols”) normas, ĀKK valstu izcelsmes precēm atbilstoši 1. protokola 14. panta 1. punkta a) apakšpunktam bija atļauts piemērot Kotonū nolīguma V pielikumā paredzēto režīmu, tās importējot Savienībā, ja saskaņā ar 1. protokola 15. panta 1. punktu tika iesniegts eksportētājvalsts muitas iestāžu izdots sertifikāts EUR.1.
- 6 Sertifikātos EUR.1 ir paredzēta vieta eksportētājvalsts muitas iestāžu zīmogam, kura nospieduma paraugi, ņemot vērā 1. protokola 31. panta 1. punktu, ir jāpaziņo Komisijai, kura tos dara zināmus dalībvalstīm. Tajā pašā noteikumā ir paredzēts, ka sertifikāti EUR.1 tiek pieņemti preferenciāla tarifa piemērošanai, sākot no datuma, kurā Komisija ir saņēmusi vajadzīgo informāciju. 1. protokola 31. panta 2. punktā ir precizēts, ka Savienība un ĀKK valstis ar savu attiecīgo muitas administrāciju starpniecību palīdz viena otrai, pārbaudot sertifikātu EUR.1 autentiskumu.
- 7 1. protokola 23. pantā ir paredzēts, ka izcelsmes apliecinājumi ir jāiesniedz importētājvalsts muitas iestādēm saskaņā ar šajā valstī piemērojamām procedūrām.
- 8 1. protokola 16. pants, kura nosaukums ir “Retrospektīvi [ar atpakaļejošu spēku] izdotie pārvadājumu sertifikāti EUR.1”, ir izteikts šādi:
- “1. [...] [sertifikātu EUR.1] izņēmuma kārtā var izdot pēc attiecīgo izstrādājumu izvešanas, ja:
- a) tas nav izdots eksportēšanas laikā kļūdu, netīšu izlaidumu vai īpašu apstākļu dēļ vai
- b) muitas iestādēm ir pierādīts, ka [sertifikāts EUR.1] bija izsniegts, bet tehnisku iemeslu dēļ tas netika pieņemts, importējot attiecīgās preces.
2. 1. punkta īstenošanas nolūkā eksportētājam pieteikumā jānorāda to izstrādājumu izvešanas vieta un datums, uz ko attiecas pārvadājumu sertifikāts EUR.1, kā arī jāmin pieteikuma iemesli.
3. Muitas iestādes [sertifikātu EUR.1] var izdot retrospektīvi [ar atpakaļejošu spēku] tikai pēc tam, kad ir pārbaudījušas, vai eksportētāja pieteikumā sniegtā informācija atbilst informācijai atbilstīgajos dokumentos.
4. Retrospektīvi [ar atpakaļejošu spēku] izdotie pārvadājumu sertifikāti EUR.1 jāvizē ar vienu no šādām frāzēm:
- “NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”, “DÉLIVRÉ A POSTERIORI”, “RILASCIATO A POSTERIORI”, “AFGEGEVEN A POSTERIORI”, “ISSUED RETROSPECTIVELY”, “UDSTEDT EFTERFØLGENDE”, “ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ”, “EXPEDIDO A POSTERIORI”, “EMITIDO A POSTERIORI”, “ANNETTU JÄLKIKÄTEEN”, “UTFÄRDAT I EFTERHAND”.
5. 4. punktā minēto vīzu ietver [sertifikāta EUR.1] ailē “Piezīmes”.”
- 9 1. protokola 18. pantā, kura nosaukums ir “Pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izdošana, pamatojoties uz iepriekš izdotu vai sagatavotu izcelsmes apliecinājumu”, ir paredzēts:
- “Kad noteiktas izcelsmes izstrādājumus nodod muitas iestādes kontrolei ĀKK valstī vai [Savienībā], ir iespējams aizstāt oriģinālo izcelsmes apliecinājumu ar vienu vai vairākiem pārvadājumu sertifikātiem EUR.1, lai nosūtītu visus vai kādu no šiem izstrādājumiem uz citu vietu ĀKK valstīs vai [Savienībā]. Pārvadājumu sertifikāta(-u) EUR.1 aizstājēju izdod muitas iestāde, kurā izstrādājumi nodoti kontrolei.”

10 1. protokola 32. pantā, kura nosaukums ir “Izcelsmes apliecinājumu pārbaude”, ir noteikts:

“1. Izcelsmes apliecinājumu sekojošas pārbaudes veic izlases veidā vai gadījumos, kad importētājvalsts muitas iestādēm ir pamatotas šaubas par šo dokumentu autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai citu šā protokola prasību izpildi.

2. 1. punkta noteikumu īstenošanas nolūkā importētājvalsts muitas iestādes atdod atpakaļ eksportētājvalsts muitas iestādēm pārvadājumu sertifikātu EUR.1 un rēķinu, ja tas ir iesniegts, fakturrēķina deklarāciju vai šo dokumentu kopijas, attiecīgā gadījumā norādot izmeklēšanas iemeslus. Lai atvieglotu vajadzīgās pārbaudes veikšanu, pārsūta visus iegūtos dokumentus un informāciju, kas liecina, ka izcelsmes apliecinājumā sniegtā informācija nav pareiza.

3. Pārbaudi veic eksportētājvalsts muitas iestādes. Šim nolūkam tām ir tiesības pieprasīt jebkurus pierādījumus un veikt jebkādu eksportētāja pārskatu pārbaudi vai citu vajadzīgu pārbaudi.

4. Ja importētājvalsts muitas iestādes nolemj attiecīgajam izstrādājumam apturēt preferenciāla režīma piešķiršanu, tad, gaidot pārbaudes rezultātus, tās importētājam piedāvā atbrīvot izstrādājumus, veicot visus piesardzības pasākumus, ko tās atzīst par vajadzīgiem.

5. Muitas iestādes, kas pieprasa veikt pārbaudi, pēc iespējas ātrāk tiek informētas par šīs pārbaudes rezultātiem. Šiem rezultātiem skaidri jānorāda, vai dokumenti ir autentiski un vai attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par ĀKK valstu [...] izcelsmes izstrādājumiem, un vai tie atbilst citām šā protokola prasībām.

6. Ja pamatotu šaubu gadījumā desmit mēnešu laikā no pārbaudes pieprasījuma iesniegšanas datuma nav saņemta atbilde vai ja atbildē nav pietiekamas informācijas, lai noteiktu attiecīgā dokumenta autentiskumu vai izstrādājumu īsto izcelsmi, pieprasījumu iesniedzējas muitas iestādes, izņemot ārkārtas gadījumus, noraida tiesības uz atvieglojumiem.

7. Ja pārbaudes procedūra vai jebkura cita pieejamā informācija norāda, ka ir pārkāpti šā protokola noteikumi, ĀKK valsts pēc savas ierosmes vai pēc [Savienības] pieprasījuma pietiekami steidzami veic atbilstīgas izmeklēšanas vai organizē tās, lai atklātu un nepieļautu šādus pārkāpumus, un šim nolūkam attiecīgā ĀKK valsts var uzaicināt [Savienību] piedalīties šajās izmeklēšanās.”

11 Lai palīdzētu importētājam dalībvalstīm piemērot noteikumus par Kotonū nolīgumā paredzētajiem preferenciālajiem tirdzniecības režīmiem, Komisija ir publicējusi dokumentu, kura nosaukums ir “Paskaidrojumi par ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma V pielikuma 1. protokolu par “noteiktas izcelsmes izstrādājumu” jēdziena definīciju un administratīvās sadarbības metodēm” (OV L 2002, C 228, 2. lpp.; turpmāk tekstā – “Paskaidrojumi”).

12 Paskaidrojumu 10., 15. un 17. punktā ir ietverti papildu skaidrojumi par 1. protokola 16. un 32. pantu, kā arī situāciju piemēri ar norādi uz veicamām darbībām.

13 Paskaidrojumu 10. punktā, kura nosaukums ir “16. pants – Tehniski iemesli”, ir noteikts:

“[Sertifikāts EUR.1] var tikt noraidīts “tehnisku iemeslu dēļ”, ja tas nav sagatavots atbilstoši paredzētajām prasībām. Šādos gadījumos vēlāk var tikt iesniegts retrospektīvi [ar atpakaļejošu spēku] izdots sertifikāts. Šī kategorija attiecas, piemēram, uz šādām situācijām:

[..]

— [sertifikāts EUR.1] nav apzīmogots un parakstīts (11. aile),

[..]

— [sertifikāts EUR.1] ir apzīmogots, izmantojot jaunu zīmogu, par ko vēl nav paziņots,

[..]

Veicamā darbība

Norādot iemeslu(-s), šāds dokuments ar atzīmi “DOKUMENTS NORAIIDĪTS” ir jāatgriež importētājam, lai tas varētu saņemt jaunu dokumentu, kas izdots ar atpakaļejošu spēku. Tomēr muitas iestādēm ir tiesības paturēt noraidītā dokumenta fotokopiju, lai veiktu deklarācijas pēcmuitošanas pārbaudi vai, ja tām ir pamatotas aizdomas par krāpšanu.”

- 14 Paskaidrojumu 15. punktā, kura nosaukums ir “32. pants – Preferenciāla režīma atteikums bez pārbaudes”, ir paredzēts:

“Šeit ir runa par gadījumiem, kuros izcelsmes apliecinājums tiek uzskatīts par neatbilstošu šādu iemeslu dēļ:

— precēm, uz kurām attiecas [sertifikāts EUR. 1], nav piemērojams preferenciālais režīms,

— nav aizpildīta preces apraksta aile (8. aile EUR.1), vai arī apraksts neattiecas uz uzrādīto preci,

[..]

Veicamā darbība

Uz izcelsmes apliecinājuma jāatzīmē “NEPIEMĒROJAMS”, un to patur muitas iestādes, kurām šis apliecinājums iesniegts, lai atturētu no tā turpmākās izmantošanas.

Importētājvalsts muitas iestādes vajadzības gadījumā nekavējoties informē par atteikumu eksportētājvalsts muitas iestādes.”

- 15 Paskaidrojumu 17. punktā, kura nosaukums ir “32. pants – Pamatotas šaubas”, ir formulēts šādi:

“Šajā kategorijā ietilpst, piemēram, šādi gadījumi:

[..]

— izsniedzējierādītājs nav parakstījis vai datējis [sertifikātu EUR.1],

— marķējumi uz precēm, iepakojuma vai citiem pavaddokumentiem liecina par izcelsmi, kas nav [sertifikātā EUR.1] norādītā,

[..]

— zīmogs, kas izmantots dokumenta apstiprināšanai, neatbilst tam, par ko ir paziņots.

Veicamā darbība

Dokumentu nosūta izdevējierādītājiem pēcmuitošanas pārbaudei, paziņojot pārbaudes pieprasījuma iemeslu. Līdz šīs pārbaudes rezultātu saņemšanai jāveic visi atbilstošie aizsardzības pasākumi, kurus muitas iestādes uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu jebkuru piemērojamo nodokļu samaksu.”

Muitas kodekss

16 Muitas kodekss ir ticis atcelts ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Regulu (EK) Nr. 450/2008, ar ko izveido Kopienas Muitas kodeksu (Modernizētais muitas kodekss) (OV L 145, 1. lpp.), kuras daži noteikumi kļuva piemērojami no 2008. gada 24. jūnija un pārējie noteikumi kļuva piemērojami no 2013. gada 24. jūnija. Tomēr, ņemot vērā pamatlietas faktu rašanās datumu, uz tiem joprojām attiecas Muitas kodeksa tiesību normas.

17 Muitas kodeksa 77. pants attiecās uz gadījumiem, kuros muitas deklarācija bija aizpildīta, izmantojot datu apstrādes tehniku, un tajā bija paredzēts, ka šādos gadījumos muitas iestādes var nelikt deklarētājam iesniegt pavaddokumentus kopā ar deklarāciju. Tomēr tādos gadījumos šie dokumenti ir jādara pieejami muitas iestādēm.

18 Muitas kodeksa 78. pants ļāva muitas iestādēm pārskatīt muitas deklarāciju, kā arī pārbaudīt tirdzniecības dokumentus un datus par preču ievešanu vai sekojušajām tirdznieciskām darbībām ar šīm precēm. Ja deklarācijas pārskatīšanas rezultātā vai pēcmuitošanas pārbaudē atklājas, ka attiecīgās muitas procedūras noteikumi ir piemēroti, pamatojoties uz nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, muitas iestādes saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem veic pasākumus, kas nepieciešami, lai stāvokli izlabotu, ņemot vērā tām pieejamo jauno informāciju.

19 Muitas kodeksa 236. panta 1. punktā par tādu muitas nodokļu atmaksas vai atlaišanas procedūru attiecībā uz muitas parādu, kurš tiek uzskatīts par neesošu, ir it īpaši precizēts šādi:

“Ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļi ir jāatmaksā, ja tiek konstatēts, ka to maksāšanas brīdī šāda muitas nodokļu summa pēc likuma nav bijusi maksājama vai ka tā iegrāmatota pretēji 220. panta 2. punktam.

[..]

Atmaksu vai atlaišanu neizdara, ja par pamatu tādas summas samaksai vai iegrāmatošanai, kura pēc likuma nav bijusi maksājama, bijusi attiecīgās personas apzināta rīcība.”

20 Atbilstoši Muitas kodeksa 247. pantam vajadzīgos minētā kodeksa īstenošanas pasākumus veica Komisija.

21 Attiecībā uz muitas nodokļu atmaksas vai atlaišanas procedūru Regulas Nr. 2454/93 889. panta 1. punktā ir ietverti vairāki noteikumi par preferenciāla tarifa režīma piemērošanu *a posteriori* ir noteikts:

“Ja atmaksas vai atlaišanas pieprasījums ir pamatots ar faktu, ka brīdī, kad tika pieņemta deklarācija par laišanu brīvā apgrozībā, attiecīgajām precēm piemērota pazemināta ievedmuitas nodokļa likme vai ievedmuitas nulles likme saskaņā ar tarifa kvotu, tarifa robežlimeni vai citiem tarifa atvieglojumiem, tad nodokli atmaksā vai atlaiž tikai ar nosacījumu, ka brīdī, kad iesniegts atmaksas vai atlaišanas pieprasījums, kam pievieno vajadzīgos dokumentus:

— gadījumos, kad piemērota tarifa kvota – kvota vēl nav izsmelta,

— citos gadījumos – vēl nav atjaunota parasti piemērotā nodokļa likme.

Pat tad, ja nav izpildīti šā panta iepriekšējā daļā minētie nosacījumi, nodokli atmaksā vai atlaiž, ja precēm nulles likme vai pazeminātā likme nav piemērota muitas iestāžu kļūdas dēļ un deklarācijā par laišanu brīvā apgrozībā bija iekļauti visi dati un tai pievienoti visi dokumenti, kas vajadzīgi pazeminātās likmes vai nulles likmes piemērošanai.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 22 Laikposmā no 2005. gada 19. maija līdz 2007. gada 11. jūlijam *Sandler* ar elektroniski sagatavotām muitas deklarācijām, un piemērojot sistēmu *ATLAS*, Savienībā laida brīvā apgrozībā vairākus sintētisko štāpeļšķiedru sūtījumus. *Hauptzollamt Hamburg Hafen-Waltershof* (Hamburgas Galvenās muitas pārvaldes ostas [Vatershofas] muitas iestāde (Vācija)) muitoja preces, kurām bija deklarēta Nigērijas izcelsme, ļaujot saņemt preferenciālu muitas nodokļa “nulles likmi”. Muitas iestādes muitošanas laikā atteicās no muitas deklarācijās norādīto sertifikātu EUR.1 iesniegšanas, kā arī no to pārbaudes.
- 23 Preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1 pēcmuitošanas pārbaudē 2008. gadā, piemērojot Muitas kodeksa 78. pantu, *HZA* konstatēja, ka uz 34 sertifikātiem EUR.1 bija apaļa zīmoga nospiedums ar tekstu “NIGERIA CUSTOMS SERVICE” un “TIN CAN ISLAND PORT.LAGOS” zīmoga ārējā malā, kā arī ar tekstu “ASST.COMPTROLLER o/c Export Seat Releasing Officer” tā iekšējā daļā zem datuma. *HZA* skatījumā šis zīmogs neatbilda zīmoga paraugam, kuru Nigērijas iestādes, piemērojot 1. protokola 31. panta 1. punktu, bija paziņojušas Komisijai, jo šā parauga zīmoga nospiedums bija izliets, ar tekstu “NIGERIA CUSTOMS SERVICE” un “EXPORT SEAT”, kā arī – zīmoga iekšējā daļā – ar tekstu “TINCAN PORT” zem datuma.

Zīmoga nospiedums uz sertifikātiem EUR.1	Nigērijas iestāžu paziņotais zīmoga paraugs
	

- 24 Saskaņā ar informāciju, ko *HZA* ir sniegusi iesniedzējtiesai, Nigērijas iestāžu paziņotie zīmogu paraugi esot bijuši spēkā no 2003. gada 1. jūlija līdz Kotonū nolīguma V pielikumā paredzētā preferenciālā režīma beigām, respektīvi, līdz 2007. gada 31. decembrim, un laikposmā starp šiem abiem datumiem Nigērijas iestādes nav ziņojušas par kāda no šo paraugu grozījumiem.

- 25 Šā iemesla dēļ *HZA* ar 2008. gada 30. aprīļa vēstuli informēja *Sandler*, ka sertifikāti EUR.1 nevar tikt pieņemti un ka uz tiem esot jāizdara atzīme “Dokuments noraidīts”. Turklāt *HZA* precizēja, ka ir jāsamaksā ievad muitas nodoklis, bet, iesniedzot jaunu sertifikātu EUR.1, tomēr esot iespējama samaksāto muitas nodokļu atmaksa. Ar diviem, attiecīgi 2008. gada 14. maija un 2008. gada 3. jūnija, paziņojumiem par ievad muitas nodokli *HZA* noteica muitas nodokli kopsummā EUR 65 612,71 apmērā, piemērojot trešo valstu izcelsmes precēm paredzēto muitas nodokļa likmi 4 % apmērā.
- 26 2008. gada 10. septembrī *Sandler* iesniedza sertifikātus EUR.1, uz kuriem bija zīmoga nospiedumi, kas atbilda Komisijai paziņotajiem zīmoga nospieduma paraugiem, un, pamatojoties uz abiem paziņojumiem par nodokli, pieprasīja samaksātā muitas nodokļa atmaksu. Šo sertifikātu EUR.1 7. ailē “Piezīmes” bija norāde “being issued in replacement of EUR.1 [..]” (“izsniegts, aizstājot [..] EUR.1”), turklāt bija norādīti *HZA* nepieņemto sertifikātu EUR.1 numuri un datumi.
- 27 Ar 2008. gada 22. septembra lēmumu *HZA* atmaksas pieprasījumu noraidīja, norādot, ka, pamatojoties uz Regulas Nr. 2454/93 889. panta 1. punktu, preferenciāla tarifa režīmu retroaktīvi var piemērot tikai tad, ja pieprasītā preferenciāla nodokļa likme jau ir bijusi spēkā atmaksas pieprasījuma iesniegšanas laikā. Taču Kotonū nolīgumā paredzētā preferenciālā režīma termiņš ir beidzies 2007. gada 31. decembrī, un no 2008. gada 1. janvāra vairs neesot paredzēts neviens preferenciāls muitas nodoklis precēm, kas importētas no Nigērijas.
- 28 Turklāt *Sandler* bija pieprasījusi muitas nodokļu atmaksu, balstoties uz taisnīgumu saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantu. Ar 2009. gada 23. februāra lēmumu *HZA* noraidīja šo pieprasījumu.
- 29 Pret katru no šiem diviem *HZA* lēmumiem *Sandler* iesniedza iebildumus, kuri abi tika noraidīti. Pēc tam *Sandler* iesniedzējtiesā cēla prasības par katru no šiem abiem lēmumiem par iebildumu noraidījumu. Minētā tiesa apvienoja šīs prasības.
- 30 Iesniedzējtiesā *Sandler* uzsvēra, ka neprecizitāte sertifikātā EUR.1, ko saskaņā ar administratīvās sadarbības sistēmu ir izdevušas trešās valsts muitas iestādes, esot jāuzskata par kļūdu, kuru saimnieciskās darbības subjekts nevarot pamanīt. Šis subjekts neesot atbildīgs par nevienu pārbaudes uzdevumu, vēl jo vairāk, neesot paredzēts, ka ar vajadzīgā zīmoga nospiedumu varētu iepazīties importētājvalsts muitas iestādēs. Turklāt *Sandler* norāda, ka sākotnējie sertifikāti EUR.1 pēc būtības esot sagatavoti pareizi un ka vienīgi esot ticis izmantots nepareizs zīmogs. Tā apgalvo, ka tāpēc runas neesot par vairs nederīgiem sertifikātiem EUR.1. Iespiežot nepareizu zīmogu, Nigērijas iestādes vienkārši esot pieļāvušas formālu kļūdu, kas tām būtu jālabo, retroaktīvi izsniedzot pārskatītos sertifikātus EUR.1.
- 31 Savas nostājas pamatošanai *Sandler* apgalvo, ka šajā gadījumā tā vietā, lai atsauktos uz 1. protokola 16. pantā paredzēto procedūru, būtu bijusi jāveic sertifikātu EUR.1 pēcmuitošanas pārbaude saskaņā ar minētā protokola 32. pantu, jo izcelsmes sertifikātus EUR.1, ko izsniegušas Kotonū nolīguma līgumslēdzējas valsts kompetentās iestādes, nav bijis iespējams anulēt vienpusēji, nepiedaloties šīs valsts iestādēm. Gadījumā, kad sertifikāts EUR.1 netiek pieņemts, pamatojoties uz 1. protokola 16. pantu, preces preferenciāla izcelsme esot neapšaubāma, un iekšēju administratīvu iemeslu dēļ problemātiska esot vienīgi sertifikātu EUR.1 pienācīga izdošana. Tā kā *HZA* saskaņā ar 1. protokola 32. pantu neesot iesniegusi pieprasījumu veikt pēcmuitošanas pārbaudi, esot jāuzskata, ka nav nekādu šaubu par preferenciālā režīma apstiprinājuma īstumu.
- 32 *HZA* būtībā apgalvo, ka šajā lietā esot piemērojams 1. protokola 16. pants, jo sākotnējiem sertifikātiem EUR.1 bija zīmoga nospiedums, kas nepārprotami atšķirās no Nigērijas iestāžu paziņotajiem paraugiem. 1. protokola 16. pantā paredzētās tehniskās kļūdas attiecoties uz būtiskākiem pārkaupumiem nekā tie, kas paredzēti minētā protokola 32. pantā. Turklāt *HZA* norāda, ka šajā lietā zīmogs pilnīgi atšķiroties no paziņotajiem paraugiem un tam nav nekādas līdzības ar paziņotajiem paraugiem, un tādējādi Paskaidrojumu 17. punkta izpratnē runas neesot par “atšķirību” no paziņotā

parauga, un šis fakts pamato šaubas par sertifikāta EUR.1 īstumu. Atšķirība starp zīmogu, par ko pamatlietā ir strīds, un Nigērijas iestāžu paziņotajiem zīmoga paraugiem šajā ziņā esot tik būtiska, ka preferenciāla muitas nodokļa piemērošana neesot apsverama.

33 Iesniedzējtiesa uzskata, ka tās izskatīšanā esošās lietas atrisināšanā noteicošais ir tas, vai *HZA* pret *Sandler* iesniegto atmaksas pieprasījumu var pamatoti izvirzīt apstākli, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2454/93 889. pantu atmaksa var tikt piešķirta tikai tad, ja preferenciālais tarifs, kurš ir bijis spēkā brīdī, kad preces ir tikušas laistas brīvā apgrozībā, ir joprojām piemērojams atmaksas pieprasījuma iesniegšanas brīdī. Ja šādā situācijā atmaksa nav pretrunā Regulas Nr. 2454/93 889. pantam, rastos jautājums, vai dalībvalsts kompetentās iestādes, neizdodot formālu pēcmuitošanas pieprasījumu saskaņā ar 1. protokola 32. pantu, var pārbaudīt un/vai nepieņemt ĀKK valsts izsniegtu sertifikātu EUR.1, ja šis valsts muitas iestādes ir izmantojušas citādu zīmogu, nevis tādu, par kuru ir paziņots Komisijai, un līdz ar to pēc savas ierosmes atteikt importētājam preferenciāla muitas nodokļa piešķiršanu.

34 Šādos apstākļos *Finanzgericht München* [Minhenes Finanšu tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai [Regulas Nr. 2454/93] 889. panta 1. punkta pirmās daļas otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas regulē tikai tādu atmaksas pieprasījuma gadījumu, kad prece vispirms tiek laista brīvā apgrozībā, piemērojot trešās valsts nodokļa likmi, un vēlāk izrādās, ka muitas deklarācijas pieņemšanas laikā faktiski ir pastāvējusi pazemināta likme vai nulles likme (konkrētāk, preferenciāla nodokļa likme), taču, sagatavojot atmaksas pieprasījumu, tā atkal bija izsmelta, kā rezultātā, iesniedzot atmaksas pieteikumu, tarifa atvieglojumu režīma termiņa izbeigšanās nevar būt attiecīgajai personai nelabvēlīga, ja, veicot muišanu, tiek piešķirta preferenciāla nodokļa likme un tikai pēcmuitošanas piedziņas ietvaros administrācija preferenciālo režīmu atsaka un piemēro trešās valsts nodokļa likmi?

2) Vai [..] 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka šaubu gadījumā importētājais valsts muitas iestāde, ja eksportētājais valsts [sertifikātu EUR.1] ir apstiprinājusi ar zīmogu, kas atšķiras no Komisijai paziņotā zīmoga nospieduma parauga, šo atšķirību var uzskatīt kā formālu trūkumu [..] 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē un līdz ar to minēto [sertifikātu] bez eksportētājais valsts muitas iestāžu līdzdalības atzīt par nederīgu?

3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša:

a) Vai [..] 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāpiemēro arī tad, ja formālais trūkums tiek atklāts nevis tieši ieviešanas brīdī, bet tikai vēlāk, muitas iestādēm veicot pēcmuitošanas pārbaudi?

b) Vai [..] 1. protokola 16. panta 4. un 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka formālu trūkumu uzskata par novērstu gadījumā, kad ar atpakaļejošu spēku izsniegta [sertifikāta EUR.1] ailē “Piezīmes” viena no Kotonū nolīguma 1. protokola 16. panta 4. punktā paredzētajām norādēm netiek ierakstīta kā precīzs teksts, bet kā tāds formulējums, ar kuru ir izteikts, ka atvieglojumu dokuments ir izsniegts ar atpakaļejošu spēku?

4) Ja atbilde uz otro jautājumu ir noliedzoša:

Vai Muitas kodeksa 236. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ievadmuitas nodokļi pēc likuma nav bijuši jāiekasē un tāpēc saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 1. punktu ir tikuši piedzīti nepamatoti, ja importētājais valsts muitas iestādes, neiesaistot eksportētājais valsts muitas iestādes, sākotnēji izmantotos [sertifikātus EUR.1] nav drīkstējušas atzīt par nederīgiem?

- 5) Vai arī gadījumā, kad vēlāk tiek iesniegts ar atpakaļejošu spēku izdots [sertifikāts EUR.1] saskaņā ar [...] 1. protokola 16. pantu, jau piedzīto un samaksāto muitas nodokļu atmaksa saskaņā ar Regulas Nr. 2454/93 [...] 889. pantu ir iespējama tikai tad, ja atmaksas pieprasījuma laikā preferenciāla nodokļa likme vēl tiek piemērota?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 35 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 2454/93 889. panta 1. punkta pirmās daļas otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir muitas nodokļa atmaksas pieprasījums, ja preferenciāls tarifa režīms ir ticis pieprasīts, preces laižot brīvā apgrozībā, un ir ticis piešķirts, bet tikai vēlāk, pēc preferenciāla tarifa režīma termiņa beigām un parasti piemērotās nodokļa likmes atjaunošanas notikušas pēcmuitošanas pārbaudes, importētājvalsts iestādes ir piedzinušas starpību starp trešo valstu precēm piemērojamo muitas nodokli.
- 36 Šajā ziņā ir jāatzīst, kā to arī iesniedzējtiesa norāda lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, ka Regulas Nr. 2454/93 889. panta 1. punkta pirmās daļas otrajā ievilkumā minētais izņēmums Muitas kodeksa 236. panta piemērošanai saskaņā ar pirmā minētā noteikuma formulējumu ir paredzēts vienīgi gadījumos, kad prece tiek laista brīvā apgrozībā, piemērojot parasti maksājamā muitas nodokļa likmi, taču pēc tam izrādās, ka būtu bijis iespējams pieprasīt muitas nodokļa pazeminātu likmi vai pat nulles likmi.
- 37 Tāpēc situācijā, kāda ir pamatlietā, ja preferenciāls tarifa režīms ir pieprasīts un ticis piešķirts, preces laižot brīvā apgrozībā, un tikai vēlāk, pēc preferenciālā tarifa režīma termiņa beigām un parasti piemērotās nodokļa likmes atjaunošanas notikušas pēcmuitošanas pārbaudes, importētājvalsts iestādes ir piedzinušas starpību starp trešo valstu izcelsmes precēm piemērojamo muitas nodokli, Regulas Nr. 2454/93 889. panta 1. punkta pirmās daļas otrajam ievilkumam nav pretrunā minētās starpības atmaksas pieprasījums.
- 38 Līdz ar to uz pirmo uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 2454/93 889. panta 1. punkta pirmās daļas otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā nodokļu atmaksas pieprasījums, ja, preces laižot brīvā apgrozībā, ir ticis pieprasīts un piešķirts preferenciāls tarifa režīms, un tikai vēlāk, pēc preferenciālā tarifa režīma termiņa beigām un pēc parasti piemērojamas muitas nodokļa likmes atjaunošanas veicot pēcmuitošanas pārbaudi, importētājvalsts iestādes ir piedzinušas starpību starp trešo valstu izcelsmes precēm piemērojamo muitas nodokli.

Par otro jautājumu, kā arī par trešā jautājuma pirmo daļu

- 39 Ar otro jautājumu, kā arī ar trešā jautājuma pirmo daļu, kas ir jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pēcmuitošanas pārbaudē atklājas, ka sertifikātā EUR.1 ir iespiests eksportētājvalsts iestāžu paziņotajam paraugam neatbilstošs zīmogs, tad importētājvalsts muitas iestādes, tā vietā, lai uzsāktu 1. protokola 32. pantā paredzēto procedūru, var nepieņemt šo sertifikātu un to atdot atpakaļ importētājam, lai tas, pamatojoties uz 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunktu, varētu saņemt retroaktīvi izdotu jaunu sertifikātu.
- 40 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar 1. protokola 14. panta 1. punkta a) apakšpunktu eksportētājvalsts muitas iestāžu izdota EUR.1. sertifikāta iesniegšana bija procesuāls priekšnosacījums Kotonū nolīguma V pielikumā paredzētā režīma piemērošanai ĀKK valstu izcelsmes precēm.

- 41 Turklāt 1. protokola 31. panta 1. punktā bija paredzēts, ka sertifikātos EUR.1 ir jābūt iespīestam eksportētājvalsts muitas iestāžu zīmogam, kura nospieduma paraugi bija jāpaziņo Komisijai, kura tos paziņoja dalībvalstīm. Saskaņā ar šā paša noteikuma otro daļu sertifikāti EUR.1 tika pieņemti preferenciāla režīma piemērošanai no datuma, kurā Komisija bija saņēmusi vajadzīgo informāciju.
- 42 Nav strīda par to, ka pamatlietā aplūkotajos sertifikātos EUR.1 iespiestie zīmogi acīmredzami neatbilda zīmoga paraugam, kuru Nigērijas iestādes bija paziņojušas Komisijai, jo šie zīmogu paraugi bija spēkā no 2003. gada 1. jūlija līdz Kotonū nolīguma V pielikumā paredzētā preferenciālā režīma beigām, respektīvi, līdz 2007. gada 31. decembrim, un šajā laikposmā Nigērijas iestādes nav ziņojušas par jebkādiem grozījumiem.
- 43 No tā izriet, ka saskaņā ar 1. protokola 31. panta 1. punkta otro daļu importētājvalsts iestādes katrā ziņā nevarēja pieņemt tādus sertifikātus EUR.1, kādi ir aplūkoti pamatlietā.
- 44 Attiecībā uz darbībām, kas šādā situācijā jāveic importētājvalsts iestādēm, 1. protokolā nav ietverts neviens noteikums, kas skaidri ierobežotu, no vienas puses, šā protokola 16. pantā un, no otras puses, tā 32. pantā paredzēto procedūru attiecīgās piemērošanas jomas. Šis protokols, šķiet, importētājvalsts iestādēm piešķir zināmu rīcības brīvību.
- 45 Izvēle starp šīm divām procedūrām ir jāveic, papildus 1. protokola noteikumiem un Paskaidrojumiem ņemot vērā arī visus konkrētās lietas apstākļus, tostarp faktiskā konteksta elementus.
- 46 Turklāt šajā ziņā nekādas norādes nav ietvertas arī Paskaidrojumos, kuri, kaut arī tie nav saistoši dalībvalstu iestādēm, ir lietderīgs līdzeklis, lai nodrošinātu 1. protokola noteikumu vienveidīgu piemērošanu.
- 47 Šo paskaidrojumu 10. un 17. punkts var sniegt norādes iestādei, kas ir sastapusi ar neatbilstību starp izmantotajiem zīmogiem un paziņoto paraugu. Minēto paskaidrojumu 10. punktā gadījumā, kad tiek izmantots “jauns zīmogs, par ko vēl nav paziņots”, ir ieteikts sertifikātu atdot atpakaļ importētājam, lai tas saskaņā ar 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunktu varētu saņemt retroaktīvi izdotu jaunu sertifikātu. Turpretim šo pašu paskaidrojumu 17. punktā ir ieteikts, ka gadījumā, kad izmantotais zīmogs “neatbilst tam, par ko ir paziņots”, sertifikātu nosūta eksportētājvalsts iestādēm pēcmuitošanas pārbaudei, piemērojot 1. protokola 32. pantu.
- 48 Tomēr ir jāatgādina, ka Paskaidrojumu 10. punktā ir minēta 1. protokola 16. panta 1. punkta un 32. panta noteikumu vienlaicīgas piemērošanas iespēja un līdz ar to apstiprināts, ka pretēji tam, ko savos rakstveida apsvērumos uzsver Komisija, šo noteikumu piemērošanas jomas nav savstarpēji izslēdzošas. Minētajā 10. punktā ir paredzēts, ka importētājvalsts iestāde, kas nepieņemtu sertifikātu atdod atpakaļ importētājam, lai tas saskaņā ar 1. protokola 16. panta 1. punktu varētu saņemt retroaktīvi izdotu jaunu sertifikātu, saglabā nepieņemtā sertifikāta kopiju, it īpaši “pēcmuitošanas pārbaudes nolūkā”, piemērojot 1. protokola 32. pantu.
- 49 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka administratīvās sadarbības sistēma, kas ieviesta ar starp Savienību un trešajām valstīm noslēgtajam nolīgumam pievienoto protokolu, kurā paredzēts preču izcelsmes regulējums, ir balstīta uz importētājdalībvalstu iestāžu un eksportētājvalsts savstarpēju uzticēšanos un ka ar sadarbība, kas nodibināta ar protokolu par preču izcelsmi, var notikt tikai tad, ja importētājvalsts atzīst eksportētājvalsts šajā ziņā tiesiski veiktos novērtējumus (skat. 2011. gada 15. decembra spriedumu lietā *C-409/10 Afasia Knits Deutschland*, Krājums, I-13331. lpp., 28. un 29. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 50 Tomēr savstarpējas uzticēšanās prasība netiek apšaubīta ar to, ka 1. protokolā importētājvalstīm atkarībā no apstākļiem ir ļauts izvēlēties starp šā protokola 16. un 32. pantā paredzētajām procedūrām. Pretēji tam, ko apgalvo *Sandler* un Komisija, gan vienā, gan otrā procedūrā ir nepieciešama eksportētājvalsts iestāžu līdzdalība, un vienīgā atšķirība ir tā, vai pie šīm iestādēm vēršas

importētājdalībvalsts iestādes, piemērojot 1. protokola 32. pantu, vai importētājs, piemērojot 1. protokola 16. panta 1. punktu. Abos gadījumos vienīgi pēc eksportētājvalsts iestāžu atbilstošām darbībām attiecīgās ĀKK valsts izcelsmes preces var pretendēt uz Kotonū nolīguma V pielikumā paredzēto režīma izmantošanu. Tādēļ, piemērojot 1. protokola 16. pantu, eksportētājvalsts iestādes, pārbaudījušas eksportētāja pieprasījumā ietvertās ziņas, var ar atpakaļejošu spēku izdot sertifikātu EUR.1. Tāpat eksportētājvalsts iestādes veic minētā protokola 32. pantā paredzētās pārbaudes, lai apstiprinātu sertifikātu EUR.1 istumu un preču izcelsmi.

- 51 Turklāt ir jānorāda Komisijas argumentācija, saskaņā ar kuru vienīgi tad, ja importētājvalsts iestādēm ir aizdomas par jaunu zīmogu esamību un ja tās uzskata, ka trešā valsts tām paziņos par šim zīmogiem, šīs iestādes sertifikātus EUR.1 var nepieņemt, savukārt, ja importētājvalsts iestādes uzskata, ka tām netiks paziņots par jaunajiem zīmogiem, tad tām nav citas iespējas kā vien uzsākt 1. protokola 32. pantā paredzēto pēcmuitošanas pārbaudes procedūru. Importētājdalībvalsts iestādēm praktiski būtu nepieņemami atšķirt šos abus gadījumus.
- 52 Attiecībā uz jautājumu, vai gadījumā, kad tāda neatbilstība starp zīmogiem, kāda tā ir pamatlietā, tiek konstatēta nevis tieši importēšanas laikā, bet vienīgi pēcmuitošanas pārbaudes laikā, importētājdalībvalsts iestādes vēl var nepieņemt sertifikātu EUR.1 un pieprasīt importētājam ievērot 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto procedūru, ir jāprecizē, ka jēdziens “importēt” šā noteikuma kontekstā ir jāsaprot, kā to norāda arī Komisija, plašā izpratnē, un principā tas attiecas uz visu laikposmu līdz visu importētāja saistību izpildei.
- 53 1. protokola 23. panta izpratnē izcelsmes apliecinājumi ir jāiesniedz muitas iestādēm, ievērojot importētājvalstī spēkā esošās procesuālās normas, un tas nozīmē, ka gadījumā, kāds tiek aplūkots pamatlietā, ir īpaši ir jāievēro Muitas kodekss.
- 54 Muitas kodeksa 77. panta 2. punktā šajā ziņā bija konkretizēts, ka gadījumā, kāds ir pamatlietā, kad muitas formalitātes tiek pildītas, izmantojot datu elektroniskas apstrādes tehniku, muitas iestādes var atļaut, ka sertifikāti EUR.1 netiek iesniegti kopā ar muitas deklarāciju, bet ka tie tiek nodoti minēto iestāžu rīcībā, lai tās vēlāk varētu veikt pārbaudes. Turklāt Muitas kodeksa 16. pantā bija paredzēts, ka attiecīgajām personām tik ilgi, cik norādīts spēkā esošajos noteikumos, taču ne mazāk par trim kalendārajiem gadiem, neatkarīgi no to veida ir jāsauglabā visi dokumenti un informācija, un Muitas kodeksa 221. panta 3. punktā, to lasot kopā ar šā paša kodeksa 201. panta 2. punktu, muitas nodokļu paziņošana ir atļauta trīs gadu laikā, skaitot no muitas deklarācijas pieņemšanas dienas.
- 55 Ņemot vērā šos apsvērumus, 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunktā ietvertā frāze “tehnisku iemeslu dēļ tas netika pieņemts, importējot”, kas ir jālasa kopā ar šā protokola 23. pantu un Muitas kodeksa 77. panta 2. punktu, nozīmē, ka ar šo frāzi ir jāsaprot laikposms, kad importētājvalsts saskaņā ar saviem procesuālajiem noteikumiem faktiski pirmo reizi pārbauda sertifikātus EUR.1. Tātad minētā frāze var tikt arī piemērota, veicot pēcmuitošanas pārbaudi.
- 56 Līdz ar to uz otro jautājumu, kā arī uz trešā jautājuma pirmo daļu ir jāatbild, ka 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pēcmuitošanas pārbaudē atklājas, ka sertifikātā EUR.1 ir iespiests eksportētājvalsts iestāžu paziņotajam paraugam neatbilstošs zīmogs, tad importētājvalsts muitas iestādes, tā vietā, lai uzsāktu 1. protokola 32. pantā paredzēto procedūru, var nepieņemt šo sertifikātu un to atdot atpakaļ importētājam, lai tas saskaņā ar 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunktu varētu saņemt ar atpakaļejošu spēku izsniegtu jaunu sertifikātu.

Par trešā jautājuma otro daļu

- 57 Ar trešā jautājuma otro daļu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai 1. protokola 16. panta 4. un 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, kad sertifikāta EUR.1 7. ailē “Piezīmes” šā noteikuma 4. punktā paredzētā norāde netiek ierakstīta kā precīzs teksts, bet kā norāde, kas galu galā ir jāinterpretē tādējādi, ka sertifikāts EUR.1 ir izsniegts, piemērojot šā protokola 16. panta 1. punktu, apstākļos, kādi ir pamatlietā, ir jāuzskata par retroaktīvi izsniegtu sertifikātu EUR.1, atbilstoši kuram attiecīgajām precēm var piemērot ar Kotonū nolīguma V pielikumu ieviesto režīmu.
- 58 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar 1. protokola 14. pantu un 15. panta 7. punktu sertifikāts EUR.1 principā ir jāizsniedz, tiklīdz preču eksportēšana faktiski ir notikusi, lai šo sertifikātu varētu iesniegt importētājvalsts muitas iestādēm.
- 59 1. protokola 16. panta 1. punkts ir atkāpe no šīs normas, proti, ārkārtas gadījumā, un skaidri atkāpjoties no šā protokola 15. panta 7. punkta, sertifikātu EUR.1 sagatavošana ir ļauta pēc eksportēšanas, it īpaši tad, kad tiek pierādīts, ka sertifikāts EUR.1 ir ticis izsniegts, taču importējot nav pieņemts tehnisku iemeslu dēļ.
- 60 Šajā kontekstā 1. protokola 16. panta 4. un 5. punktā ir ietverta prasība, lai ar atpakaļejošu spēku izdotiem EUR.1 sertifikātiem ailē “Piezīmes” būtu kāda no konkrētajām norādēm, kuru precīzs formulējums ir paredzēts minētajā 4. punktā, proti, “izsniegts retrospektīvi [ar atpakaļejošu spēku]”.
- 61 Savukārt pamatlietā nav strīda par to, ka EUR.1 sertifikātos, kurus *Sandler* iesniedza pēc tam, kad *HZA* bija atteikusies pieņemt tai sākotnēji iesniegtos sertifikātus EUR.1, bija iespiesti Komisijai paziņotajam zīmoga paraugam atbilstoši zīmogi, taču ailē “Piezīmes” bija ietverta nevis 1. protokola 16. panta 4. punktā minētā norāde, bet norāde “izsniegts aizstājot”, kam pievienoti nepieņemto EUR.1 sertifikātu numurs un datums.
- 62 Patiešām, šis pēdējais minētais formulējums varētu nozīmēt, ka *Sandler* otrajā reizē iesniegtie sertifikāti ir bijuši izsniegti, piemērojot 1. protokola 18. pantu par sertifikātu aizstājējiem.
- 63 Tomēr iesniedzējtiesas skatījumā izdevējstāde ar šīm norādēm būtībā pietiekami precīzi ir vērsusi uzmanību uz to, ka ar vēlāk izdotajiem sertifikātiem EUR.1 ir jāaizstāj sākotnēji izsniegtie preferenciāla režīma apstiprinājumi. Turklāt no Tiesai iesniegtajiem lietās materiāliem neizriet, ka *Sandler* vai eksportētājvalsts iestādes būtu paredzējušas atsaukties uz 1. protokola 18. pantu, vai ka šā noteikuma piemērošanas nosacījumi būtu bijuši izpildīti.
- 64 Šādos apstākļos tādus sertifikātus EUR.1, kādi tiek aplūkoti pamatlietā, principā varētu pielīdzināt retroaktīvi izsniegtiem sertifikātiem EUR.1, un līdz ar to importētājvalsts iestādes nevar būt tiesīgas atteikties tos pieņemt kā tādus.
- 65 Tādēļ importētājvalsts iestādēm pēc visu atbilstošo apstākļu novērtēšanas ir pienākums vai nu pieņemt jaunos sertifikātus EUR.1 kā pirmajā sertifikātu iesniegšanas reizē konstatētās tehniskās kļūdas labojumu, vai, ja tām ir pamatotas šaubas par attiecīgo dokumentu īstumu vai par attiecīgo preču izcelsmes īpašībām, uzsākt 1. protokola 32. pantā paredzēto pārbaudes procedūru.
- 66 Tāpēc uz trešā jautājuma otro daļu ir jāatbild tādējādi, ka 1. protokola 16. panta 4. un 5. punkts un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka importētājvalsts iestādes nedrīkst atteikties pieņemt sertifikātu EUR.1 kā retroaktīvi izdotu sertifikātu EUR.1 1. protokola 16. panta 1. punkta izpratnē, ja tas visās daļās gan atbilst šā protokola prasībām, taču tajā ir ietverta nevis šā noteikuma 4. punktā paredzētā norāde, bet norāde, kas galu galā ir jāsaprot tā, ka sertifikāts EUR.1 ir ticis izsniegts saskaņā ar šā protokola 16. panta 1. punktu. Gadījumā, ja ir šaubas par šā dokumenta īstumu vai attiecīgo preču izcelsmes raksturu, šīm iestādēm ir jāuzsāk minētā protokola 32. pantā paredzētā procedūra.

Par ceturto jautājumu

67 Ņemot vērā atbildi, kas sniegta uz otro jautājumu, uz ceturto jautājumu nav jāatbild.

Par piekto jautājumu

68 Ņemot vērā uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz piekto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

69 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

- 1) Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas 2007. gada 28. februāra Regulu (EK) Nr. 214/2007, 889. panta 1. punkta pirmās daļas otrais ievilkums ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā nodokļu atmaksas pieprasījums, ja, preces laižot brīvā apgrozībā, ir ticis pieprasīts un piešķirts preferenciāls tarifa režīms, un tikai vēlāk, pēc preferenciālā tarifa režīma termiņa beigām un pēc parasti piemērojamas muitas nodokļa likmes atjaunošanas veicot pēcmuitošanas pārbaudi, importētājvalsts iestādes ir piedzinušas starpību starp trešo valstu izcelsmes precēm piemērojamo muitas nodokli;
- 2) Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū un kas Kopienas vārdā apstiprināts ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK, V pielikuma 1. protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pēcmuitošanas pārbaudē atklājas, ka preču aprites sertifikātā EUR.1 ir iespiests eksportētājvalsts iestāžu paziņotajam paraugam neatbilstošs zīmogs, tad importētājvalsts muitas iestādes, tā vietā, lai uzsāktu minētā protokola 32. pantā paredzēto procedūru, var nepieņemt šo sertifikātu un to atdot atpakaļ importētājam, lai tas, pamatojoties uz šā protokola 16. panta 1. punkta b) apakšpunktu, varētu saņemt retroaktīvi izsniegtu jaunu sertifikātu;
- 3) minētā 1. protokola 16. panta 4. un 5. punkts un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka atbilstoši tiem importētājvalsts iestādes nedrīkst atteikties pieņemt preču aprites sertifikātu EUR.1 kā retroaktīvi izdotu preču aprites sertifikātu EUR.1 1. protokola 16. panta 1. punkta izpratnē, ja tas visās daļās gan atbilst šā paša protokola prasībām, taču ailē "Piezīmes" ir ietverta nevis šā noteikuma 4. punktā paredzētā norāde, bet norāde, kas galu galā ir jāinterpretē tādējādi, ka preču aprites sertifikāts EUR.1 ir ticis izsniegts, piemērojot šā protokola 16. panta 1. punktu. Gadījumā, ja ir šaubas par šā dokumenta īstumu vai attiecīgo preču izcelsmes raksturu, šīm iestādēm ir jāuzsāk minētā protokola 32. pantā paredzētā procedūra.

[Paraksti]